Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Aldehido eta zetonak

Biek C=O (karbonilo) taldea dute. Aldehidoek (-al amaiera) ertz batean dute talde hori eta zetonek (-ona amaiera) barneko karbono batean.

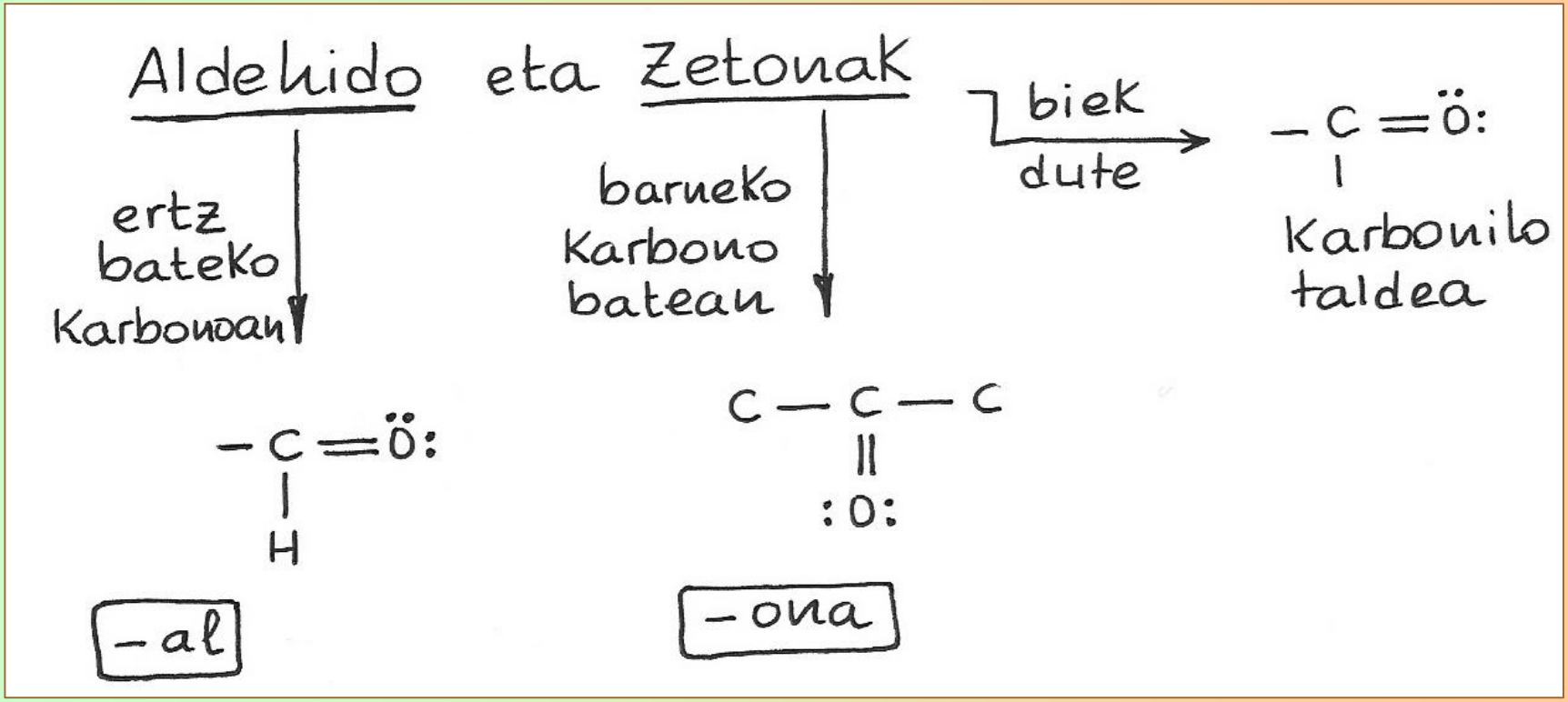

Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Aldehido eta zetonak

Molekulak karbono bat edo bi baditu aldehidoa eman dezake baina zetonarik ez (ez du barneko karbonorik).

Zikloek, berriz, zetonak emango dituzte eta aldehidorik ez ertzeko karbonorik ez dagoelako.

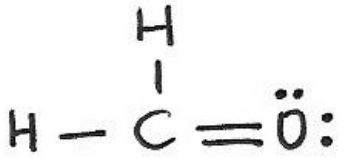

H_2CO

- metanal
- formaldehido

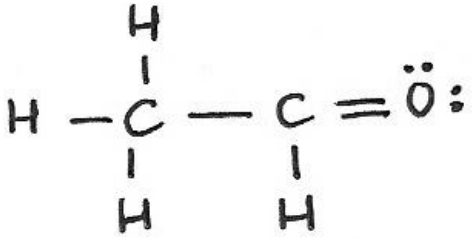

CH_3-CHO

- etanal
- azetaldehido

Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Aldehido eta zetonak

Hiru karbonotik aurrera, kate irekietan, aldehidoak eta zetonak -biak- izango ditugu.

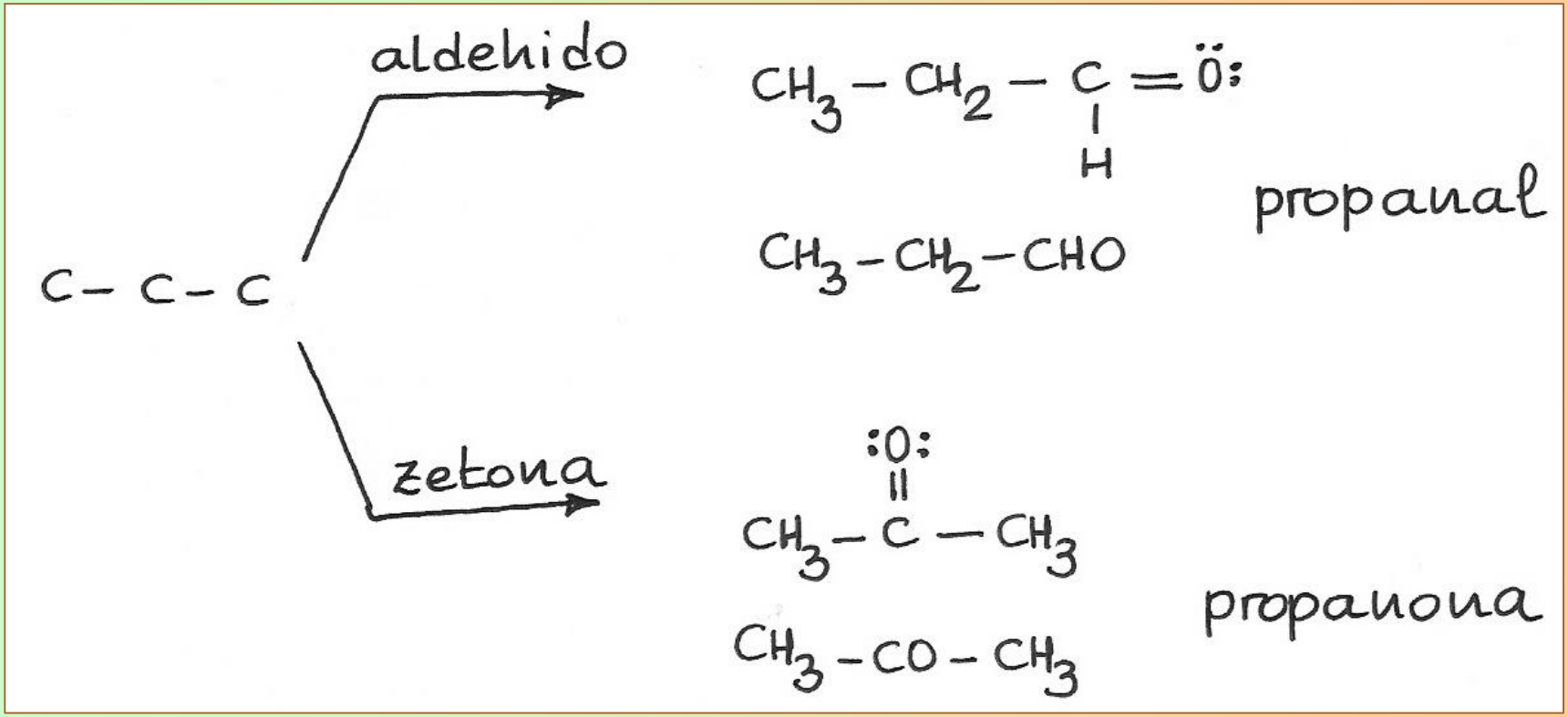

Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Aldehido eta zetonak: ariketa

Izendatu dezagun beheko molekula.

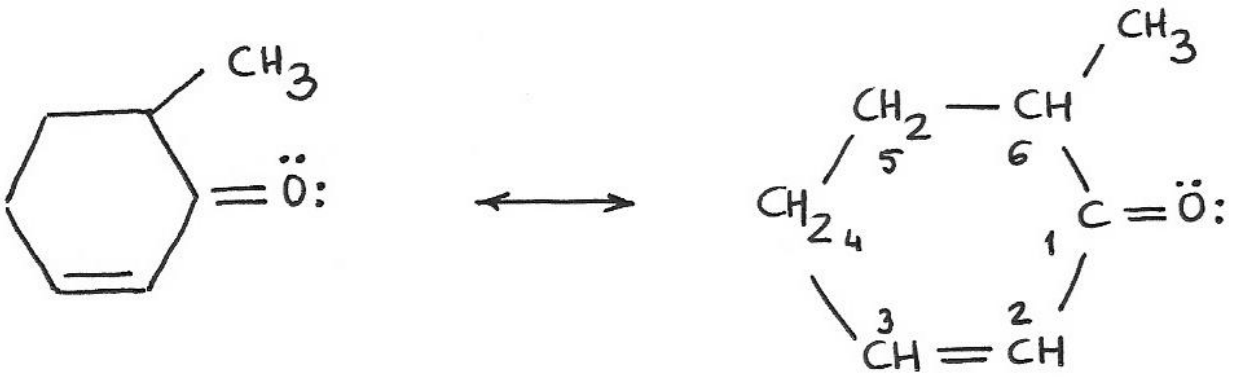

- metil → 6
- ziklo
  hex
  en → 2
  ona → (1)

6-metil-2-ziklohexenona

Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Azidoak

Azidoek karboxilo taldea dute eta "azido ...oiko" eran izendatzen dira.

Azidoak

Karboxilo taldea

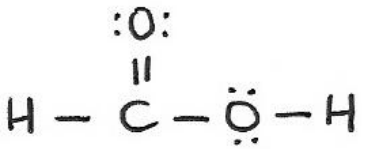

$H\,COOH$ — azido metanoiko

$H\,CO_2H$ — azido formiko

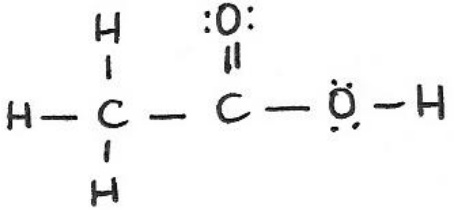

CH_3-COOH — azido etanoiko

CH_3-CO_2H — azido azetiko

Rafa Muñoa
Lizardi Institutua
Zarautz

Formulazio Organikoa: Konposatu oxigenatuak

Esterrak

Esterretan bi kate karbonatu ditugu: bata nagusia (bi oxigenodun karbonoa duen katea; **- oato** amaierarekin izendtzen dena) eta adarra (**- ilo** amaierarekin izendatzen dena).